CATALUNYA SOCIAL

Any VII. Núm 302 ■ Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■ 5 de març de 1927

PUBLICACIÓ SETMANAL | REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Cameros, 3 (Passatge Orteó Català) BARCELONA | APARTAT 273 TELÉF. S. P. 1114

La crisi i la fam

Cada dia s'intensifica la crisi agudíssima que, d'un quant temps ençà, ve com una nuvolada negra damunt nosaltres. Els productes agrícoles — salvant-ne algun per especials raons de mercat o de producció — es venen cada cop a més baix preu; i no cal dir com els productes industrials resten amagatzemats en les fàbriques i es donen cada dia a preus ruïnosos que, de tant que ho són, espanten fins als compradors a l'engròs. No es pot produir amb benefici, ço que vol dir que no es pot produir.

La conseqüència immediata és la baixa de jornals i la manca de feina que arreu es nota. Com una taca negra s'estén aquesta manca de feina, i els salaris d'avant-guerra han tornat a fer la seva aparició. A València, els pagesos tornen als dotze i catorze rals diaris; i al Sud d'Espanya hi ha comarques on han baixat els jornals a set i vuit rals cada dia.

No cal dir com a ciutat la trajectòria és la mateixa. Paletes coneixem que han passat d'un cop de les quinze pessetes diàries a les deu pessetes i encara amb fortes despeses de transport fins al lloc de l'obra. I són ja a dotzenes les fàbriques que alternen els dies de treball, i són moltes aquelles en què la gent treballa una part de la setmana, només.

I si es mira l'esdevenidor — un esdevenidor immediat, qüestió de pocs mesos o potser setmanes— el panorama és desconhortador. El ram del cotó amb tots els seus derivats no s'aguanta dret. I després de molt temps, ara s'ha pogut constituir un Comitè Cotoner. I qui diu aquest ram industrial, diu quasi bé tots els altres — exceptuant-ne algun que,. com el de la seda, s'aguanta, encara que sense grans beneficis ni majors esperances.—

Els industrials estan esporuguits, i no sense motiu, certament. Només aquells qui compten amb grans reserves poden resistir — i encara que no per molt temps, és clar — la situació actual, aquesta crisi intensíssima que, com un càncer enorme, immens, que agafa tots els rams de la producció s'estén per tot el nostre món econòmic. I els petits industrials, arruïnats els negocis, caiguts, van decantant-se un dia i altre; i les suspensions de pagaments estan a l'ordre del dia i es produeixen diàriament a tot arreu.

És clar que les causes són molt complexes i deriven de molt diferents indrets. Però, en el camp industrial, sembla que — com ja va profetitzar un gran polític català en una conferència a Terrassa fa tres anys — l'excés de producció (antiga en algun ram i derivada ja de la pèrdua de les Colònies, com en el del cotó) és la primera i principal. Amb una reducció d'aquesta producció — reduint, per exemple, el treball en totes les fàbriques a quatre dies per setmana, amb Decret del Govern — s'hauria pogut tirar molt més temps, i ara no ens trobaríem en un cap on aquestes mides no són ja d'eficàcia.

Cal, per tant, que fem bona cara al mal temps i cal que qui hagi de dirigir la nau social la dirigeixi amb encert i dedicant tot el temps al problema econòmic. No en tenim cap més de tan apremiant i de tan difícil. És cert que no és exclusivament nostre; que és mundial. Però per aquesta raó tots els països del món l'endeguen com poden i amb una sollicitud extraordinària i constant.

Suara es reunirà a Ginebra una Conferència Internacional Econòmica a la qual segurament no mancarà cap Estat, i de la qual poden derivar-se orientacions generals indispensables. Però el que cal, sobretot, és que l'orientació la tinguem a casa nostra i que les mides siguin preses a temps — ja que en aquesta matèria l'obrar tard és ja obrar sense resultat —. Tinguem present que, a més a més, això coincideix amb una carestia enorme de la vida; i si els jornals baixen — com estan ja baixant a passos de gegant — i les subsistències no es mouen del seu lloc o encara pugen — com passa en moltes — el problema de la fam se'ns ve al damunt. I les conseqüències les endevina qualsevol esperit un xic obert.

No voldríem ésser pessimistes. Estem segurs de reflectir la realitat, i voldríem, amb tota l'ànima, errar-nos.

Digressions al marge de la crisi actual d'«Action Française»

El canonge Carles Cardó, humanista meritíssim, ha publicat suara (1) un estudi molt subtil sobre la gènesi i la transcendència de l'excomunió pontifical recaiguda damunt els llibres de Charles Maurras i els ensenyaments socials de l'"Action Française".

Entre nosaltres, aquesta sanció suprema ha causat una impressió profunda. A Catalunya, els dogmes de govern dels orleanistes francesos, per obra de la paraula subjugadora de Maurras, havien guanyat força prosèlits esclarits. I n'hi haurà qui maldaran íntimament encara, per conciliar-hi llur pretesa posició dins la nostra Catolicitat militant

No ens escauria de refer la recensió de la ideologia d'"Action Française". Ens sembla que la filosofia política de Maurras ha estat ja prou definida pels qui han encetat l'exegesi d'aquest afer tan suggestiu.

Volem, però, rellevar la posició essencialment immutable de l'Església, davant les usurpacions constants de les jerarquies laiques.

L'obra de Maurras, dissimuladament herètica, preconitza, el mateix en el captenïment moral que en l'ordre civil, el retorn a les mitologies i a les pràctiques del Paganisme pseudo-clàssic. I en repudiar la redempció Messiànica i el mestratge de l'Església, conculca alhora les valors millors de la genealogia i la predestinació de l'home i de la passible convivència ciutadana.

"Repetim, fins que no sembli una paradoxa, que el Cristianisme ha portat el progrés al món", diu mossèn Cardó.

Potser, ja no caldria insistir en aquesta qüestió, la veritat de la qual ha estat reconeguda fins pels capitostos més significats de la heterodòxia (recentment Wells, a l'*Outline of History*). Quant a les velleïtats esquerranes, condicionades tothora a les turpituds materials, no voldríem preocupar-nos-en.

La immolació del Crist, en rehabilitar el nostre heretatge espiritual, reinstaurà també la categoria personal de l'home, tan relaxada a l'hora de l'abjecció del poble hebreu i que, als temps dels Patriarques i de la plenitud nacional de Judea, havia estat sempre mantinguda. L'exemplaritat de les vindictes bíbliques qui colpiren David, adúlter amb la muller d'Uries Heteu, i Acab, espoliador del jezraelita Nabot, és prou eloqüent.

I aquesta dignitat humana ha estat igualment escarnida des de la càtedra de l'Institut d'"Action Française" que en les especulacions del socialisme revolucionari.

Només l'Església ha sabut oposar-se a aquesta subversió de valors i redreçar les normes perdurables de govern social i del dret de gents, torçades per l'ambició d'alguns i la inconsciència dels altres.

En Georges Sorel, l'apologista de la violència, hi ha el mateix menyspreu de l'autonomia de l'individu, que en el bandejament dels humils que postulava Maurras.

A Sorel l'entusiasmaven, fora mida, les empreses militars de l'Imperi, on la disciplina i la subjecció del soldat eren tan estretes. Singularment li abellia de comparar el mite de la vaga general a les batalles napoleòniques.

I, malgrat el pacifisme que afectava, mai no sabé deseixir-se d'una íntima admiració per la guerra: "...tout ce qui touche à la guerre se produit sans haine et sans esprit de vengeance", deia en preconitzar la lluita de classes com l'expressió més elevada de les reivindicacions socials.

Mort a l'estiu del 1922, Sorel, ciutadà francès, hagué de sentir-se revoltat, si no era mesell, pels ultratges de l'invasor. Arreu d'Europa, havia esclatat la guerra, la hipòtesi de la qual trobava inversemblant.

Però els seus llibres, eren "de ceux que l'opinion n'autorise pas un auteur à améliorer", i a la cinquena edició (1921) de les *Réflexions sur la Violence*, hi ha encara aquelles paraules de lloança a la gran iniquitat humana, que és la guerra.

Molta gent, fins i tot illustres (G. B. Shaw mateix), atribueix a les guerres una funció biològica en la regeneració moral dels pobles, enervats en la molïcie dels temps en pau. A Sorel també li ho semblava; però la realitat és que, aleshores, en sentir la tràgica evidència de la fugacitat de la vida i els benifets terrenals, hom es lliura més esbojarradament encara a la fruïció dels goigs sensuals. La dissolució social d'ara, l'endemà de la conflagració mundial, és a bastament colpidora.

A Catalunya, l'anatema llançat contra els "camelots du Roi" potser haurà desconcertat algú, qui era romàs embadalit davant els assaigs d'estatització de la violència, reeixits de fresc a les vores de la nostra mar Mediterrània. Els dos llibres darrers del senyor Cambó són, en aquest aspecte, d'una significació ben assenyalada.

Les teoritzacions polítiques, endreçades a la consolidació imminent de la nostra categoria nacional, qui sap si consideraven gaire les valors imponderables de veritat i de justícia qui mouen les multituds? Això féu, potser, que el tumult de les nostres reivindicacions del treball defugís sistemàticament les ideals inquietuds de la raça.

"Quan l'ordre extern vigila per la tranquilitat de les possessions injustes, llavors és el pitjor dels desordres, és una heretgia contra la rectitud natural i contra l'ètica cristiana", ve a dir mossèn Cardó, en explicar els sofismes polítics de Maurras.

Aquestes paraules sobtaran de debò als qui sempre vinculaven, estretament, els mètodes de coerció al guariment de les crisis socials.

Goethe, propugnador, amb Herder i Fichte, de la Francmaçoneria alemanya, era tan imbuït de saviesa antiga, que se n'encomanà també les falles morals: "Abans la injustícia que el desordre!" havia dit sovint, emportat per la mateixa fallera estètica de Maurras.

I la influència de Goethe haurà estat molt remarcable en la nostra cultura. Maragall i Lleonart li són fillols. I Puig i Ferreter, la jovenesa del qual, tan mancada d'edificació religiosa, s'extasiava en evocar la cortiola classicitzant de Weimar (2).

Hi ha gent qui no podria sostraure's a la pruïja de suposar replecs ocults, fins en els esdeveniments més normals.

Així "Gaziel", des de *La Vanguardia,* no ha sabut estar-se de dir-nos la subreptícia habilitat diplomàtica, que ell havia endevinada en l'excomunió de l'"Action Française".

Reminiscències escolars, llastimosament confegides (la mala anomenada de Machiavelli), han aplicat freqüentment a tota llei d'afers descabdellada a Itàlia, atributs pejoratius, dels quals a la Seu Romana no li cal vindicar-se.

Les decisions dogmàtiques de l'Església mai no han recolzat en avinenteses d'ordre polític. Fins, de vegades, com ara mateix a França, haurà semblat que ajudaven a l'encimbellament dels adversaris (Aristide Briand deia que la missió de les escoles primàries, havia d'ésser la supressió de la fe religiosa).

Però, hi ha una potestat immanent, qui sustenta la jerarquia suprema de la Catolicitat damunt les institucions temporals. Reprenguem Sorel, encara: "Le Catholicisme maintient toujours une vigueur extraordinaire. Il n'a rien abandonné de ses mystères, il les a même renforcés et il gagne du terrain dans les milieux cultivés, qui se moquent du rationalisme jadis à la mode dans l'Université".

JOSEP FLO-TÉRMENS

(1) *La Paraula Cristiana,* desembre 1926.
(2) *Revista de Catalunya,* íd.

De Cooperació

Cooperativa Popular de Barcelona

Com cada semestre, aquesta prestigiosa entitat econòmico-social ha celebrat la seva Assemblea reglamentària, el passat diumenge al saló de Conferències de l'*Acció Popular,* a la qual assistí una nombrosa i escollida concurrència d'homes d'acció, tan modestos com eficients.

El balanç del segon semestre de 1926 demostra amb la força i evidència dels números, que C. P. B. ha superat feliçment la fonda crisi que, al seu temps, reflectírem en aquestes planes. Aleshores, sense amagar el mal, pronosticàrem la seva segura curació, ço que avui manifestem amb vera complaença per tractar-se d'una de les poques entitats socials catòliques amb què s'enorgulleix Barcelona. La C. P. B. pot cantar victòria.

Un benefici total de més de 76.000 pessetes en un semestre de tantes contrarietats econòmiques com el segon de l'any 1926, és un èxit que ha permès cobrir amplament totes les despeses generals i reglamentàries; millorar l'actiu; disminuir el passiu; pagar als socis supernumeraris el dos per cent de l'import de les seves consumacions; abonar altre tant als socis numeraris; retornar a aquests quelcom del dividend passiu desemborsat per a cobrir un dèficit premiós, etc., etc.

En la ben raonada Memòria del Secretari, senyor Rovira, ressaltà clarament la vida activa de l'entitat i els esforços i els encerts de la Junta Directiva per a superar obstacles que semblaven infranquejables i posar en valor coses que resultaven balderes o deficientment servides.

Avui dia la C. P. B., pel seu personal, pels seus locals i pels seus serveis, ultra el crèdit sòlid de què gaudeix en el món mercantil i social, és digne de Barceona.

Però Barcelona resta en deute amb la C. P. No la coneix prou,

La C. P. ha vençut una sèrie de crisis vitals per la seva pròpia virtut i per una sèrie de socis abnegats que hi han prodigat totes les seves energies per a salvar-la i prosperar-la, com són (alguns d'ells ja morts) els senyors Albó, Martorell, Barona, Sol Soler Castany, Cañelles, Cascarosa, Burgos, Quintana, Parera, Sastre, Julià, Vilalta, Rovira, Bruguera, Pujol, Villàs, Aragó, Colomer, Daunís, Guilera, Solà, Saladrigas, Gavín, Costa, Grabulosa, Manresa, Casals, Masip, Gabaldà, Fernàndez, Bohera, Sabanés, etc., etc.

Els catòlics capdavanters de Barcelona no tenen idea clara de la C. P. B. No s'han donat compte de la importància social del Cooperatisme, de la seva transcendència, del seu poder constructiu i destructiu alhora.

En mans seves la cooperació pot ésser un excellent mitjà de propaganda i de consolidació; però en mans dels socialistes és una arma de combat tremenda sota tots els aspectes.

Sobre aquest punt concret, en l'últim número de l'interessant *Butlletí de la Cooperativa* es publica un article que fóra bo que llegissin les persones que es preocupen dels problemes socials més vius i perillosos.

Cal fixar-se, en vista de les corrents universalment dominants en la vida social i econòmica, quin poder més poderós i absorbent és el cooperatisme i, després d'observar-ho i estudiar-ho bé, obrar en conseqüència.

Tal volta no estan llunyans els temps en què, demés d'Escoles Parroquials, Biblioteques Parroquials Dispensaris Parroquials, etc., hi haurà Cooperatives Parroquials. Aleshores s'apreciarà millor l'empresa portada a cap per l'ardida legió de benemèrits patricis que fundaren, i han sostingut i han fet progressar, la Cooperativa Popular de Barcelona.

S.

Conferències Quaresmals

Aquest hivern s'han donat moltíssimes conferències: companys nostres han sortit cada diumenge a donar conferències arreu de Catalunya.

A la Quaresma, però, és quan s'intensifica aquesta propaganda. Seguint el costum d'altres anys, es donaran diverses conferències en les entitats catòliques que ho han sol·licitat.

De moment el nostre company J. M. Gich, donarà conferències a Reus i a Vich; Francesc de P. Manich, a Blanes i a Vilassar de Dalt; En J. Civera i Sormani, a Barcelona, Mataró, Molins de Rei, Blanes, Cambrils, Ametlla de Merola, Montcada del Vallès i Vilassar de Dalt, i En R. Perpiñà Grau, en aquesta darrera localitat.

Els accidents del treball i el factor humà

No fa gaires setmanes que un article d'aquesta Revista començava exposant l'estrall enorme que els accidents del treball havien fet a la massa obrera durant el passat any 1926.

Efectivament: a mida que la complicació industrial augmenta i les maquinàries i tallers es diversifiquen i amplien, els tristíssims accidents del treball es produeixen amb més aterridora freqüència. Resulta ja impossible passar la vista per sobre de qualsevol diari sense trobar el consabut carnet de les dissorts humanes, entre les quals té un dels primers llocs aquesta de l'accident del treball, veritable tragèdia que deixa a un home que honradament guanya el pa amb la suor del seu rostre i a tots els seus en la més paorosa situació.

Per això tots els investigadors i els aficionats a les qüestions socials s'han ocupat d'aquest flagell, per tal d'inquirir-ne les causes i arribar així a la possibilitat d'eliminar-lo de la vida dels obrers de tota mena. Entre les publicacions que sobre aquesta matèria han vist la llum durant el 1926, excelleix per la seva originalitat un estudi publicat per la *Revue Internationale du Travail* (maig) pel Dr. Vernon i que es titula tal com jo encapçalo.

El Dr. Vernon diu que l'accident és per definició producte o d'imprevisió o de manca d'atenció, de manera que està determinat per un factor humà subjectiu.

La imprevisió o manca d'atenció pot venir o del patró, quan la màquina està desproveïda de proteccions i el taller està sense les condicions degudes, verificant-se el treball en forma perillosa, o pot provenir de l'obrer per ineptitud, imprudència, o distracció. Es lògic que el dia que desapareguin totes aquestes causes, si no del tot, en part, també acusin una disminució proporcional els accidents del treball.

Segons les estadístiques del Dr. Vernon, tan sols un 10 per 100 dels accidents són deguts a la falta de condicions de seguretat en el treball, és a dir, a culpa directament patronal; l'altre 90 per 100 és degut a mancaments del propi interessat.

Per una part, doncs, els patrons han de vetllar perquè les màquines i tallers estiguin dotats d'aquelles condicions de seguretat que facin moralment impossible la realitat de l'accident.

La negligència o distracció de l'obrer, causa principal de les esmentades, neix principalment de la impossibilitat en què es troba de concentrar les seves activitats mentals en certs moments i condicions utilíssims de determinar científicament, a fi d'intensificar la previsió.

Observant curosament la freqüència dels accidents segons les hores del dia en els grans establiments industrials, trobem que durant el treball del matí, que dura de quatre a cinc hores, els accidents són relativament escassos durant la primera hora i van creixent sempre en progressió terrible fins la penúltima hora. L'última decreix quelcom en accidents, segurament, diu el Dr. Vernon, pel costum que tenen els treballadors d'abandonar el lloc respectiu un xic abans de l'hora.

La primera hora del treball de tarda no està tan mancada d'accidents com la corresponent al matí, però l'augment també es produeix en forma alarmant fins a mitja tarda, en què comença a decréixer paulatinament fins l'hora de plegar.

En el treball de nit els accidents són més nombrosos durant les primeres hores i van desapareixent a mida que avança el temps.

La primera conclusió que el Dr. Vernon treu d'aquesta estadística, és que no queda satisfactòriament explicada tenint en compte sols la fatiga del treball; al contrari, diu que si bé en certes menes de feina pot ésser la fatiga un factor de consideració, no és bo exagerar-ne la influència. Les seves estadístiques s'expliquen, segueix, perquè al matí els obrers entren al treball venint de dormir, encara somnolents i per tant no tenen la imaginació distreta, però a mida que transcorre el matí i sobretot després de l'esmorzar, amb la conversa es van distreient, i paral·lelament augmenten els accidents. El quadre de la tarda s'explica igualment, si bé per les influències del dinar no estan mancades en absolut d'accidents les primeres hores de la tarda. Els treballadors de nit, com que han descansat tot el matí, acostumen a aixecarse a primeres hores de la tarda i quan entren al treball han tingut temps de parlar, distreure's i fer mil coses que contribueixen a llur distracció en posarse a treballar, i conseqüentment al nombre gros d'accidents que ocorren en les primeres hores nocturnes.

A continuació assenyala les següents causes:

Les begudes alcohòliques. Accentuen la negligència i fins disminueixen l'activitat manual, sobretot l'alcoholisme crònic. Combatre, doncs, aquest vici. Suspendre l'expendició de begudes d'aquest gènere en les fàbriques i tallers és combatre eficaçment els accidents del treball industrial.

La temperatura elevada disminueix l'atenció del que treballa i la fredor perjudica la seva habilitat manual; ambdues coses en la pràctica es tradueixen en un augment d'accidents. Una temperatura normal en les sales industrials és, doncs, mitjà eficaç de combatre'ls.

La il·luminació és factor importantíssim, en el treball nocturn especialment. Caigudes i moltes altres menes d'accidents són producte de la deficient il·luminació, que al cap i a la fi no condueix a res que no sigui disminució en el rendiment de l'empresa.

La velocitat de producció influeix d'una manera desigual en els accidents del areball. Mentre de dia el creixement de producció és paral·lel al creixement d'accidents, de nit desapareix aquest paral·lelisme, degut, com hem dit, a no coincidir en el treball nocturn la intensificació de la producció i l'augment de distracció.

Però el factor més influent i més comprovat en matèria d'accidents del treball, és l'experiència professional, la permanència en una mateixa labor durant força temps. Un canvi de personal és sempre motiu de freqüents accidents del treball, ensems que un costum i pràctica en ell són garantia, gairebé certa, de poquíssimes dissorts d'aquesta mena.

Vulgui Déu que l'any que hem començat fa pocs mesos sigui menys tràgic que el passat en matèria d'accidents del treball, i ompli la seva providència els buits que tots els remeis humans han de deixar en la lluita amb tan dolorosos fets.

JAUME MARXUACH

Del mecanisme i de l'ordre

Al Sr. Leopold Mercader

Una vegada venia al meu consultorii mèdic un senyor d'uns quaranta anys, rasurat, de cabell brillant, amb un vestit impecable que semblava sortit de fresc de casa el sastre, sabates un xic desenllustrades, però no massa, d'un tarannà reposat, breu: era un senyor d'aquests que hom en diu "una persona conforme", "una persona respectable" o "una persona acomodada".

—Vostè dirà — feia jo, maquinalment—, com solia dir, per rutina, davant qualsevol malalt que venia a fer-se visitar per primera vegada.

—Dr. Llopis: a vostè me l'ha recomanat la senyora Tuietes, la meva veïna, del pis del costat. Diu que en puc refiar de vostè.

—Gràcies, però digui: què li passa?

—Li diré, clar i català, sense fer embuts i amb poques paraules. Jo sóc un home molt ordenat: no fumo ni bec; res de licors, ni de cafès, ni de disbauxes, ni de sortir a les nits... Es a dir, he sortit de casa dues vegades en havent sopat i encara me'n penedeixo: una per anar a veure una revista i una altra per veure què era la Misa del Gall. I li asseguro que vaig estar dues setmanes destrempat, destarotat, desencaixat, desfet. Jo em llevo a trenc d'alba...

—Què potser va a missa cada dia? — vaig fer jo, per veure si estroncava la seva parlorrea.

—No senyor, no. M'havia descuidat de dir-li que no vaig a llocs que estiguin tancats. A mi, deixi'm respirar l'aire lliure, a l'estiu, o l'aire tebió de la meva cambra calefactada, a l'hivern. A més, sempre fujo de coses que em puguin produir emocions massa fortes: la religió és una cosa molt santa, però s'ha de pendre amb mida...

—Ja...

—I, això no obstant, no em trobo ben bé. Faig les digestions d'una manera no prou perfecta. Sento dolorets, pesantor a l'estómac, punxades...

—Ès clar, com que vostè és un home desordenat!

—No; què diu ara! Escolti, escolti!

—Perdoni; vostè camina sempre igual?

—Ves quina pregunta. Sempre; sí, senyor.

—I no ho troba ensopit?

—A poc a poc; he vingut perquè em visités; no pas perquè em prengués el pèl.

—No, home, no. Actuo com a metge i vull donar-li un remei. De moment començo per fer el diagnòstic i declaro que vostè és un home sense ordre, perquè en vostè no hi ha varietat, ni matisacions i per tant no hi ha en vostè possibilitat d'harmonia ni d'ordre. Es un desordenat uniforme, gris, però un desordenat a la fi. L'ordre pressuposa proporcions; en vostè no n'hi ha: tot és una mera igualtat, sense ponderació, sense vida.

—Encara que s'entesti a contradir-me, vull dir-li ben alt, perquè hi tinc dret, que jo sóc un home ordenat. Cada dia faig les mateixes coses i les faig a les mateixes hores...

—Això, senyor meu, no és ésser ordenat; això és moure's mecànicament. Adhuc en el món inorgànic, perquè no ens avorrim de veure que el sol surt i es pon cada dia, se'ns presenta de tant en tant un eclipsi que ens el tapa; perquè no ens faci adormir el veure que l'aigua dels rius sempre va a la mar, ve de tant en tant una inundació i l'aigua del riu surt de mare. I, en l'ordre humà, el fatalisme ja no hi és. El comerciant, en general, pensa més en el negoci que en la seva ànima; però alguna vegada fa festa i hi pensa. Instants hi ha que el mercader més mercader, pensa en coses espirituals. Vostè, senyor, no. Vostè és un rellotge que té corda per tota la vida; el seu viure és una cosa mecànica, fatal, voluntàriament fatal. Vostè no morirà mai sota les rodes d'un autòmnibus.

—No, això sí que no; tinc ben midades les distàncies i quan moc un peu és per posar-lo a un tocom que per endavant ja he vist que no era perillós.

—D'això em queixo, *sapristi!* Vostè no és una persona, vostè és un "càlcul", vostè morirà d'un "càlcul".

—Sóc tal com he d'ésser: una persona "comme il faut", sí senyor. Vostè potser voldria que jo fes bestieses?

—"Bestieses", precisament, no; però alguna gesta o almenys un acte personal seu, sí.

—Mai no m'ha agradat fer-me veure. Mai no he volgut distinguir-me.

—Així, vostè viu en els llims; no té pena ni glòria.

—Veurà; deixi's de filosofies i anem al cas. Li repeteixo que sóc un home ordenat.

—Perdoni que l'interrompi: vostè és un mecànic...

—Digui'm ordenat, digui'm mecànic... m'és igual. Li repeteixo que no fumo, ni bec; no em canso, no ixo de nits, em llevo de bon matí, faig un exercici moderat... i no obstant no digereixo prou bé...

Aquell home em feia fàstic i llàstima; era inútil que provés de convèncer-lo. Veia que no hi podia fer res. Vaig acompanyar-lo a la porta i cridant ben fort — per veure si així li sotraquejava l'esperit—, enutjat, fora de mi — això és un dir—, vaig rebotre-li la porta pels nassos, bo i dient-li:

—Però si vostè no fuma, ni beu, ni va a missa, ni surt a la nit; si no creu en els capellans i tampoc en diu mal, si no professa ni detesta, pràcticament, la religió, si tot ho considera sota una llum grisa, morta... per què vol viure vostè? Vagi al pati de l'ós. Potser a Can Jorba el llogaran per estar-se ben quietet a l'aparador, amb un rètol que digui: "HEUS AQUI, SENYORS, UN PERFECTE RELLOTGE", i entre parèntesi, "(O UN PERFECTE CAP D'ESTOPA)".

BELLVIURE

El valor espiritual de la litúrgia

Així com hi ha una manera dissimulada de negar a Déu, hi ha una manera dissimulada de negar la religió.

L'ateisme, per bé que és una taca per qui el defensa, es presenta dissimulat sota el nom de "deisme".

Coneguem el que és el deisme. El deisme és un sistema filosòfic que no nega a Déu.

Déu existeix. Déu és infinit i davant de l'infinit les nostres coses petites desapareixen als seus ulls. Déu i l'home són com dues línies paralleles que per bé que estan en un mateix pla mai no poden, ni han pogut, ni podran trobar-se.

Així, doncs, el Déu del deista s'està allunyant eternament de l'home i mai cap acte humà no arribarà al seu soli, ni mai cap esguard no torbarà la vida de l'home...

Imagineu les conseqüències d'aquell principi i no tardareu a topar amb el monstre de l'ateisme.

Ara sembla que està de moda la teosofia. I un dels principis en què més fermament recolza és: "La millor religió és la veritat".

Els teòsofs es queden satisfets amb aquest principi, fonament de tota tolerància i de la *mai prou lloada* fraternitat universal.

Però aquest principi no l'han inventat ells.

El portava ja el protestantisme negant la litúrgia, o sigui la religió externa, interpretant pèssimament la Sagrada Escriptura que diu: "Ara s'adorarà a Déu en esperit i en veritat".

Aquestes paraules anaven dirigides contra els escribes i fariseus, gents donades a la lletra de la Llei i al fingiment i hipocresia.

Per això se'ls deia que: "ara s'adoraria a Déu en esperit"; no en la lletra que mata, sinó en esperit que vivifica; no en hipocresia exterior únicament, sinó en veritat interior; no en figura que té valor manllevat, sinó en la veritat i realitat del Sacrifici.

Si es fa com alguns protestants han fet de suprimir l'exterioritat del culte, prompte la religió va fentse una cosa subjectiva i arbitrària, i no costa res de passar a la teoria teosòfica que la millor de les religions és la veritat, sentència que encobreix també la negació de les religions, malgrat la seva aparença innocent i noble.

O si no, diguem a un teòsof:

"Jo estic conforme amb aquest principi i fins el trobo sublim, i més encara, jo crec que no s'ha de dir *la millor religió*, sinó *l'única religió* és la veritat, sempre que admeteu, com jo admeto, que la veritat (en matèria religiosa) està prop la Santa Església Catòlica.

I us dirà el teòsof:

"Totes les religions són bones per tal com contenen partícules de veritat, però la veritat en si està per damunt de totes elles".

Repreneu-li:

"Amb això voleu dir que en totes les religions hi ha principis de salvació i veritats que pertanyen a la religió natural, i per tant una religió, àdhuc errònia, és sempre cent vegades millor que l'ateisme".

Respon el teòsof:

"Veniu amb mi. La religió catòlica és respectable com les altres per tal com posseeix més veritats benefactores, però la veritat està sobre d'elles. Déu no s'ha manifestat en una religió o altra, sinó conjuntament en totes".

Ja hem arribat a la fi. La negació del sobrenatural o la creació d'un Déu fantàstic emparador d'idees contradictòries i principis oposats. D'aquí a l'ateisme només hi ha un pas.

La religió del teòsof, en últim terme, es resol en arbitrarietat o en un racionalisme espiritualista que està a pocs metres de l'abisme del materialisme.

I amb agreujant: que es creu més espiritual com més a prop està de caure en el materialisme.

Veieu, doncs, el camí que pren el negar la litúrgia.

És un fet, però no és d'estranyar. Sempre el sentit popular ha donat a entendre que el qui promet amb major facilitat, o s'enganya o pretén enganyar als altres.

Així també hi ha homes que per a amagar la gran espiritualitat de les cerimònies de l'Església Catòlica pretenen fer-ne burla amb el pretext que són exterioritats vanes, amb el sofisme que la religió és un acte de l'esperit i no de la bèstia.

Però si la humanitat els escoltés no tardaria a guanyar la matèria, i la religió, reduïda a un simple acte espiritual, acabaria morint asfixiada per falta d'aire d'humanitat.

És fals que la religió sigui el culte únic de l'esperit a Déu.

La religió és el culte de tot l'home animal i racional alhora.

L'home, com a rei de la creació, ha de retre culte a Déu en nom del seu esperit, però la litúrgia obliga a la matèria a rendir culte a Déu també en l'home.

Podríem dir que l'home sintetitza, completa i formalitza l'obra de la creació.

És més; he dit el valor espiritual de la Litúrgia. I aquesta és la darrera conseqüència de la tesi que he vingut sostenint.

És pot dir que l'home en l'estat de ser compost i amb la mútua influència a què està sotmès (de l'esperit i la matèria) no pot fer cap acte (fóra dels purament instintius) sense la collaboració dels dos elements que essencialment el componen. Essent així, es pot dir que la Litúrgia és la crossa que ajuda poderosament a l'home a caminar en el camí de la religió.

L'espiritualitat és la part principal de la Litúrgia.

I la Litúrgia paga l'espiritualitat que Déu i l'home han imprès en els ritus sostenint la sensació de la realitat i de la proximitat de Déu.

I és un principi filosòfic conegudíssim que sense la sensació de la realitat i de la presència és difícil viure una relació amb un ser, sigui quin sigui.

Doncs, per això podem dir que el fonament més fort de l'espiritualitat de la Litúrgia radica precisament en ço que té d'humà i de sensible...

Que per les finestres dels sentits entra la llum a l'ànima...

I Déu ve a trobar-nos regularment pels camins de la naturalesa...

LLUÍS PUIG I MATAS

Lluís Garriguet

Una mort tràgica, com la del nostre Gaudí l'any passat, arrabassà d'entre els vivents a París el dia 14 del passat febrer l'abbé Lluís Garriguet, eminent escriptor de ciència social catòlica. Trobem la trista nova a *La Vie Catholique* del 19. Un automòbil va llançar a terra al venerable capellà i professor, ja més que sexagenari. Transportat de pressa a l'hospital, resultà amb fractures al cap, tan greus, que moria poc després.

Es tracta de l'autor d'una obra tan popular com és *El valor social de l'Evangeli,* coronada per l'Acadèmia Francesa, de la qual s'han fet set edicions, i de *Qüestió social i escoles socials,* la 13ª edició de la qual publicava en 1922 la casa Bloud, un dels millors compendis que coneixem. El nostre mestre dilecte, el Dr. J. M. Llovera, cita amb gran freqüència a Garriguet en la seva *Sociologia Cristiana* i en reprodueix (p. 326) l'eloqüent i dramàtica afirmació d'existència de la qüestió social, que obre la part de l'esmentat llibre que porta aquest títol.

És molt nombrosa i àdhuc diversa la seva producció. Citats pel Dr. Llovera trobem, ultra els esmentats, els següents: *L'association ouvrière,* i *Traité de sociologie d'après les principes de la Théologie catholique.* El confrare francès esmenta encara *Evolution actuelle du socialisme en France* [*le syndicalisme revolutionnaire*] i un recent i preciós *Manuel de Sociologie* anunciat feia temps.

Va néixer a Neyrac (Aveyron) l'any 1859. Pertanyia a la Companyia de Sant Sulpici. Va ésser professor de teologia als Seminaris de Nantes i de Lyon; i després Rector dels d'Avinyó i de La Rochela; d'aquest últim era Superior Honorari. Feia alguns anys que desempenyava el càrrec de capellà del Collegi Rollin. Era collaborador de la *Revue de Philosophie.*

El llibre *El valor social de l'Evangeli* (1), amb justícia premiat i divulgat, és una lliçó excellent i oportuna que refereix a l'ensenyança viva de Jesús l'estructura de la societat i el seu esperit de perfeccionament incessant així com l'ideal permanent de justícia. Oi més, Garriguet remarca amb insistència, i és un dels mèrits de la seva obra total, la moralització i reforma individuals, fruit primarissim de l'Evangeli, com a element social bàsic indispensable. Com un resum de l'acció socialitzadora de la paraula i l'activitat de Jesucrist diu: "L'Evangeli ha exercit la seva influència social de quatre maneres, sobretot: 1.ª, perfeccionant l'individu; 2.ª, restaurant la família; 3.ª, retornant als desgraciats la seva dignitat desconeguda i reivindicant per a tots, els drets inherents a la personalitat humana; 4.ª, per últim, creant un esperit i formulant lleis eminentment apropiades per a assegurar entre els homes, membres d'una mateixa societat, la pau, la unió, la beneficència, la fraternitat, el respecte dels drets mutuals i el compliment dels deures recíprocs".

Els convençuts de la urgència de reconstruir cristianament l'individu com a base per a la pau i la justícia social llegiran amb goig admirables pàgines de Garriguet on predomina el moralista sobre el sociòleg pròpiament dit: "Si algun d'aquests abusos [que aixequen els planys de les víctimes i provoquen els anatemes dels demagogs] són fills del defecte de l'organització social, la major part neixen del pecat de l'home, [cita aquí un justíssim paràgraf de Peabody] pecat que l'Evangeli recerca i persegueix fins al més profund del cor humà, tota vegada que intervé des dels pensaments culpables fins als mals desitjos, i àdhuc el mancament intencional. I com que és impossible augmentar el valor personal de ningú sense augmentar el seu valor social, perquè "*guarir un membre és procurar la salut al cos enter*", forçós és reconèixer que, pel mateix que posseeix una virtut incomparable per a obrar sobre els individus l'Evangeli posseeix també una considerable virtut per a obrar sobre la collectivitat, constituint una força social de primer ordre. "Per què — ha escrit Guizot — el cristianisme ha estat una gran crisi de la civilització? Perquè ha canviat l'interior de l'home, les seves creences, els seus sentiments, perquè ha regenerat l'home moral, l'home intellectual." També ha regenerat la família, ço que constitueix un mitjà igualment de regenerar la societat."

En la conclusió de l'excellent *Questió social i escoles socials* enarbola aquesta mateixa doctrina, inspiradora de tot el llibre perquè és l'ànima de la ciència social catòlica i l'entranya de tota la vida social cristiana. Glosa els paràgrafs de l'encíclica *Rerum Novarum* que això mateix predica, i recorda que havent sortit del Cristianisme la civilització moderna, resulta que si es vol retornar a la vida normal nostra societat malalta, mal que és almenys tant moral com econòmic, no pot la reforma social acomplir-se més que per la via de la reforma moral. "Per a aixecar un poble, cal primer elevar la seva ànima. Es per dintre, millor que per fora, que deuen començar els reformadors. Per a reformar la societat cal reformar l'home: reformar el pobre i reformar el ric, reformar l'obrer i reformar el patró; cal retornar a l'un i a l'altre ço que igualment a tots dos manca: cristianisme pràctic." I acaba Garriguet reiterant la fórmula cèlebre de l'apòstol de la pau social. "*La primera pedra de la reforma social és, com no cessava mai de repetir Le Play, el Decàleg*".

Anima sacerdotal i piadosa, a més dels de ciència social havia publicat nombrosos llibres de devoció (*Mes de Maria, Mes al Sagrat Cor, Mes de Sant Josep*) i alguns de ben característics, dedicats als fidels difunts. "*Nos morts*" "*Nos chers morts*" (assaig sobre el Purgatori), *Mes dels Morts, Separació passatgera, A reveure etern,* i *El Bon Déu,* "assaig teològic sobre la infinita misericòrdia divina"; aquest últim és arribat a la 22ª edició.

Que la Verge Maria, el Sagrat Cor i Sant Josep hagin acollit en la mansió dels predilectes el fervorós capellà i escriptor social Lluís Garriguet. Devot que era dels morts, seran els seus companys els benaventurats aquells de qui diu la Escriptura: *beati mortui, qui in Domino moriuntur.*

R. R.

(1) Trad. castellana per Angel Avilés. Madrid, Saturnino Calleja.

A l'entorn d'un homenatge

Després de les festes i manifestacions dedicades al Sant més simpàtic del Cel, volem permetre'ns fer algunes consideracions.

Aquell pobre d'Assís que féu de Madona Pobresa la personificació de la virtut més estimada, que sofrí humiliacions de totes menes per ésser més sant i més gran davant del Senyor, segueix encara sofrint les humiliacions dels homes, en els homenatges que tots li han tributat.

Mireu que és estrany el que passa en el món: Han parlat de Sant Francesc, de les seves virtuts, i de la seva amor a la pobresa tots els escriptors de totes les tendències, fins aquells que sempre han fet gala d'avorrir les coses del Cel i dels Sants.

Els que no coneixen altres *virtuts* que el culte a la cràpula, han fet elogis de Sant Francesc; els homes superbs que no obeeixen cap llei ni disposició divina ni humana, també han parlat del pobre d'Assís; els escriptors sensualistes, els que cada dia ennobleixen la lascívia i el vici amb els seus escrits abjectes, també han glorificat Sant Francesc; els que no pensen sinó en els plaers del món, en les diversions de totes menes, en el luxe i el gaudi, ens han cantat les excellències del Sant que sofrí, com Jesucrist, els sofriments de la Creu, sense ser-hi clavat; els descreguts, i fins els que fan burla de la religió, han escrit de Sant Francesc com el model màxim entre els homes.

Aquell Sant que volgué despendre's de tot, menyspreant les riqueses, la glòria i els entreteniments, fou tan humil, que després de set segles del seu traspàs, encara ha volgut sofrir la humiliació que el glorifiquin els mateixos enemics de la religió que defensà i propagà per tot el món.

Revistes frívoles, publicacions d'un mal gust refinat, diaris tendenciosos, periòdics anticlericals i immorals, escriptors mercenaris, publicistes desvergonyits, editors sense escrúpols, revistes anticlericals, en donar-se compte que els homes prestigiosos del pensament humà d'ara i sempre, donaven la importància deguda a l'esperit de Sant Francesc, han cregut indispensable, també, parlar del Sant simpàtic, perquè el públic els tingui per savis, manifestant-se, com sempre, oportunistes.

Ja voldria veure el retorn de Sant Francesc al món, i poder observar quants l'acompanyarien dels que han fet l'apologia del Sant, des de les columnes de qualsevol publicació periòdica.

No volem ferir la susceptibilitat de ningú, anomenant a qui ha escrit sobre la vida i virtuts del Sant seràfic, però l'espectacle ens ha produït l'efecte com si Llucifer hagués ordenat als seus dimonis que prediquessin la vida de Sant Francesc.

Talment sembla que visquem en el segle dels contrasentits. Els escriptors anticlericals escriuen parlant-nos d'un Sant, fent sobresortir les seves virtuts, pretenent adaptar aquestes virtuts del Sant a llur ideari, com si Sant Francesc fos el fundador del seu partit i llur director espiritual, i això no ho podem permetre.

Sant Francesc és nostre; és ben clerical. Estimava la pobresa, féu vot de castedat i l'obediència és una de les virtuts que més estimà.

No capim, doncs, com els que desconeixen les lleis de Déu i dels homes; que amen el luxe i la disbauxa; que acoten la testa i s'agenollen davant la deessa libidinosa; que malden de tota autoritat, puguin parlar-nos de Sant Francesc que era l'encarnació oposada a l'actual esperit del món.

Quin contrasentit més ridícul! Sant Francesc era humil i senzill, i ens volen fer l'apologia de la senzillesa i de la humilitat del Sant els que es consideren deixebles de Voltaire, encarnació de la supèrbia; ens parlen de l'esperit franciscà aquells que practiquen tots els vicis i ens en fan l'apologia cada dia des de les columnes de les seves publicacions; ens parlen del Sant aquells que no estimen el Creador a qui tant adorà el Sant simpàtic estimant totes les criatures i les coses creades pel Creador.

Tothom ens ha parlat de Sant Francesc d'Assís, enaltint les seves virtuts, i molts dels que ens han enaltit les dites virtuts, quan ja hagi passat el moment de parlar del Sant, en tornaran a fer escarni i befa, no solament de les virtuts que ara han posat de relleu, amb motiu de les festes i certàmens franciscans, sinó que faran escarni i befa dels que es sentin valents i capaços de seguir l'exemple de Sant Francesc, i no solament en faran befa i escarni, sinó que allà on puguin governar els homes hipòcrites que ara ens parlen del Sant i estan inspirats per l'esperit del dimoni, perseguiran i faran impossible la vida d'aquells que han pretès imitar la vida i practicar les virtuts de Sant Francesc.

Amb tot, germans, el que veiem ens demostra que solament en el Catolicisme es troben aquestes grans figures de la Humanitat, que serveixen d'exemple a tots, Sant Francesc ve a ésser com el germà predilecte del mateix Jesucrist, i el seu esperit encara mou els cors generosos, i per la seva virtut els pecats dels homes no exciten totalment la ira de Déu, car Sant Francesc ens llegà unes amors tan grans, tan dignes, nobles i humanes, que deturen amorosament la justa ira del Creador.

No ens sàpiga greu que els anticlericals ens parlin del nostre Sant, però fem-los comprendre que el Sant és nostre, i que les virtuts que fan ressaltar del Sant, són les virtuts que ensenya i practica el Catolicisme, i si senten i estimen les virtuts que glorifiquen del Sant, és necessari que vinguin cap a nosaltres i es deixin d'hipocresies.

Almenys, que tinguin la franquesa de la sinceritat.

LLUÍS G. FÀBREGA I AMAT

Associació d'Estudiants Catòlics de Dret i Filosofia i Lletres

Divendres 18 de març a les set del vespre donarà una conferència a l'estatge social (Cameros, 3, pral.)

J. CIVERA I SORMANI

sobre el tema: *L'alegria del viure honest*

Els pobres que no pidolen

L'Emília havia consagrat la seva vida als seus fills i al seu marit. Era la dona més endreçada i més estalviadora del món. Estalviant havia aconseguit embellir la seva llar. No ho feia pas per vanitat, ni per fer creure a les seves amigues que el seu marit guanyava molts de diners, sinó perquè creia que en les llars belles i endreçades hi plana l'alegria.

El seu marit era caixer d'una casa de banca. Quan tustava la porta, els quatre fills el sortien a rebre fent una gran cridòria. El més petit se li agafava fortament a les cames i no el deixava caminar. Ell s'ajupia i agafant un dels seus fills, l'alçava en l'aire i li besava dolçament les galtes.

L'Emília somreia, veient el seu marit a l'entorn dels quatre fills que reien i cridaven com si juguessin amb un germà petit.

—Ramon — exclamava l'Emília —, no veus que et faran caure! — I els petits s'arrapaven més fortament a les cames del seu pare.

En havent dinat, En Ramon i l'Emília seien a la galeria coberta de cristalls, i els quatre fills es barallaven per seure a la falda de la mare i per jugar amb el pare.

Després d'haver jugat amb els fills, En Ramon se n'anava al despatx i tots l'acompanyaven fins a la porta.

Un dia dos mossos del Banc el varen acompanyar a casa. No ho varen dir a l'Emília, però havia tingut un atac. El varen ajudar a despullar i al cap d'una estona el visitava el metge.

L'Emília no sabia el que li passava. Estava pàl·lida i malgrat el seu natural optimisme, va tenir el pressentiment que s'apropaven dies de molta tristesa.

El metge, després de reconèixer En Ramon, va dir a l'Emília que el cas era greu, però que no s'havia de perdre l'esperança de salvar-lo.

L'Emília va passar tota la tarda plorant. Els seus fills no sabien el que passava, però endevinaven el dolor de la seva mare.

Aquella nit l'Emília el va voler vetllar. Dins el silenci de la nit, la dissortada esposa sanglotava amb el cor trossejat. Les hores queien lentes, llargues, interminables del campanar veí. De vegades del carrer pujava la remor dels noctàmbuls que havien passat la nit en llocs de platxeri.

L'Emília veia planar la mort damunt el seu marit malalt, amb la dalla occidora a la mà. No podia resignar-se a perdre l'espòs que l'estimava tant.

Va penetrar a la cambra on dormien els seus fills, i va besar el més petit que tenia els braços molsuts com els d'un angelet barroc damunt la nítida blancor del llençol.

Després tornà altra vegada vora el marit malalt. S'hi acostà a poc a poc per veure si dormia. Veient que reposava, va asseure's a l'espona del llit i el cansament li va cloure els ulls i es va adormir. Quan es va despertar un rajolí de llum penetrava per les escletxes de la persiana del balcó.

En Ramon cridà la seva esposa i li va dir:

—Emília, no t'espantis. Si Déu vol no serà res. Si és que ha arribat la meva hora, cal que acceptis resignadament la voluntat de Déu. Ell no t'abandonarà. Certament, que quan l'amor uneix dues ànimes, la separació és una cosa afrosa. En les hores de gaudi, havíem d'haver pensat que tard o d'hora aquests terribles moments arribarien. Si és que ja han arribat, l'haver obrat bé tota la vida t'ha de servir de conhort. Si el metge et diu que haig de morir, no em neguis el goig de cloure els ulls a l'entorn dels meus fills. Deixa'ls que cridin i juguin.

L'Emília es va deixar caure aplanada damunt una cadira, fent uns grans plors.

En Ramon, contenint-se les llàgrimes, li va dir:

—Em sap greu haver-te fet plorar. No ploris, Emília. Mentre hi ha vida hi ha esperança.

L'Emília es va alçar de la cadira i estrenyent fortament les mans d'En Ramon les va besar emocionada.

Eren les deu del matí quan varen tustar la porta. L'Emília va anar a obrir-la.

—Com està don Ramon? — preguntà el senyor Joan.

—Ha passat bona nit, però diu coses que no m'agraden. El pessimisme és mal símptoma en els malalts.

El senyor Joan era el mosso més antic del Banc. Tothom l'estimava. Al matí, després d'haver escombrat la secció de caixa, se n'anava a fer tertúlia amb els altres mossos. Com que era vellet i simpàtic, els companys el respectaven. Es reunien en una petita cambra que hi havia al costat de l'arxiu. En havent esmorzat, es netejava els botons daurats de l'uniforme, es treia la bata i se n'anava a la caixa a esperar que arribés el caixer. Ell era el protector dels gats. Cada matí els portava les deixalles del sopar. Si algun dia no acudia al treball per estar malalt, els gats dejunaven. Els tractava tan bé i estaven tan rodanxons, que en comptes de caçar les rates que rossegaven els papers de l'arxiu, passaven la nit dormint tranquil·lament damunt les flonges cadires del despatx del director. Per què havien de perdre la nit caçant ratolins, si a l'endemà el senyor Joan els portaria un esmorzar suculent? No fumava, ni bebia, ni tenia cap vici. Era tan estalviador que quan algú li feia comprar una capsa de llumins de deu cèntims, deia que s'havien acabat, i en comprava dues de cinc cèntims.

L'Emília li digué:

—El vol veure?

—Sí; estic segur que es posarà més tranquil si em veu.

L'Emília l'acompanyà a la cambra.

En Ramon en veure el senyor Joan exclamà:

—Com us agraeixo la vostra visita. Ara em sembla que em trobo com cada dia assegut davant d'aquella taula de la caixa on he passat tants anys.

—Els companys m'han encarregat que us saludés—digué el senyor Joan una mica emocionat.— Ja sabeu que tots us estimen molt i que desitgen tornar a veure-us al davant de la nostra secció. Ja tornaré. Ara cal que reposeu.

El senyor Joan abandonà la cambra fondament commogut.

Passaven els dies i En Ramon s'anava exhaurint lentament. En medicines i metges l'Emília va esmerçar tots els seus estalvis.

En Ramon fou combregat i extremaunciat. Semblava que els seus fills comprenien que no veurien més el seu pare. Estaven a l'entorn del llit quiets i silenciosos.

En els terribles moments de l'agonia, en aquella hora que l'argila del cos no es resigna a perdre la vida, i les mans s'enrampen i es van tornant fredes com el marbre, l'Emília s'agenollà al capçal del llit i a l'entorn els seus fills i demanà a Déu que tingués pietat del seu marit.

—Senyor! — exclamava sanglotant — apiadeuvos de mi i d'aquests pobres infants! No ens abandoneu! Tingueu misericòrdia de nosaltres!

A l'entorn de mitja nit, quan els estels tremolaven de fred en la gran planura del cel, En Ramon va lliurar la seva ànima a Déu.

L'Emília estava tan aplanada que no sabia el que es feia. El senyor Joan, que no s'havia volgut moure aquella nit del costat d'En Ramon, fou el conhort de l'Emília.

Com més dies passaven, més pregon era el dolor de l'Emília. Quan la mort ens arrabassa un ésser estimat ens trobem en un estat d'inconsciència que no ens donem compte del què passa. Però quan l'esperit es va asserenant, llavors el nostre cor coneix la terrible tristesa de la soledat. La llar sembla buida. Quan camineu teniu la sensació que les vostres petjades ressonen com si caminéssiu dins la buidor d'un sepulcre.

L'Emília es va trobar sola amb quatre fills petits. Ningú no va ajudar-la. Les seves amigues s'excusaven dient que tenien moltes despeses i no podien fer res per ella.

El senyor Joan seguia visitant-la. Un matí es va presentar amb una cistella curulla de bons menjars i de llepolies. Per a no humiliar l'Emília va dir que era un present que feia als infants. Aquests es posaren a fer una gran cridòria.

—Què penseu fer, donya Emília? — li pregunta En Joan — Conec un senyor que potser aconseguiria que els vostres fills fossin admesos a un

—Mercès, Joan ,— exclamà l'Emília — però jo asil.

no vull separar-me dels meus fills. Ells són la meva única alegria. Naturalment que a mi em seria fàcil guanyar-me la vida desprenent-me dels meus fills, però jo no sóc egoista. Seria horrible abandonar els meus fillets! Treballaré, baldament vegi exhaurides les meves forces, per esbrossar als meus fills el camí de la felicitat. No m'espanten els sofriments ni les privacions. Ens hem de salvar junts.

Passaven els dies, i l'horitzó seguia entenebrit. Enlloc no es veia ni un raig de llum. Però l'Emília era optimista. Per a salvar els seus fills estava disposada a fer totes les coses, per aspres i feixugues que fossin compatibles, naturalment, amb la seva dignitat.

Fins les amigues més íntimes s'havien separat d'ella. Són molts els que consideren enutjosa la visita d'un pobre.

Un dia, en passar per davant del banc acompanyada dels seus fills, va veure sortir el senyor Joan. Aquest li va dir que no es descoratgés, que es preocupava d'ella i dels seus fills.

En trobar-se davant la casa on havia treballat tants anys el seu marit, una llàgrima li va rodolar galtes avall. Ara en el seu lloc ja n'hi ha un altre. Segurament ningú no es recorda d'ell. Unicament ens estima el pobre Joan.

L'Emília s'havia ja venut tots els objectes que tenien una mica de valor. Ja no tenia res més per vendre.

Va arribar un dia que el forner no li va voler portar el pa. L'Emília no sabia què fer per donar menjar als seus fills. No podia pas permetre que es morissin de fam.

A l'hora de dinar els va fer un plat de sopes. Ella no en va menjar, perquè en tinguessin més els seus fills.

A la tarda estava defallida. Havien fracassat totes les gestions que havia fet per a trobar una ocupació que li permetés mantenir els seus fills. Es va posar darrera els vidres del balcó, per a distreure's veient passar els vianants, però encara s'entristia més. Veia passar infants que saltironaven com ocells i els comparava amb els seus que es morien de fam.

Les ombres de la nit varen embolcallar la terra. La foscor va accentuar més la seva tristesa. Què donaré aquesta nit als meus fills, exclamava amb els ulls amarats de llàgrimes!

Del campanar veí queien set hores, quan heus ací que varen tustar la porta. Era el senyor Joan que els portava una cistella amb bones menges!

—Per què feu això, Joan,—li digué l'Emília— agraint amb un somrís el seu gest nobilíssim!

—Deixeu-me fer, donya Emília! Sóc vidu i no tinc fills i, per tant, puc disposar dels meus estalvis sense fer mal a ningú.

—Aquesta nit no tenia res per a donar als meus fills.

—A la cantonada he vist un home aparentment esguerrat—digué el senyor Joan—que avui, com cada dia, haurà recollit vuit o nou pessetes. En arribar a casa deixarà les crosses i es posarà a sopar tranquillament. Els homes que capten amb veu ploranera troben sempre ànimes sentimentals que els fan almoina. En canvi, el món ignora els pobres que es moren de fam perquè no saben pintar-se unes nafres a la cama i fer el ploricó. Si se'n podria fer de bé amb els diners que es deixen caure damunt un platet sense saber l'ús que se'n farà! Un amic meu no ha pogut ésser admès a l'hospital perquè no hi ha llits per als malalts que demanen acolliment. Tots són plens. Hi ha gent que s'enterneix davant un home que de vegades ha trobat la manera de no treballar allargant la mà als vianants, i en canvi, no vol fer caritat als veritables pobres ni protegir els establiments que fan un gran bé a la humanitat.

—Teniu raó, Joan, ningú no es recorda de nosaltres.

Els infants, en veure el senyor Joan, el varen rebre amb una gran alegria. L'Emília els va repartir les menges que contenia la cistella, i quan ells varen haver menjat va menjar ella.

El senyor Joan l'endemà tornava a visitar l'Emília, alegre com uns picarols.

—Us porto una bona nova. El meu nebot, que és professor d'una Acadèmia molt important de

música, aprofitant l'avinentesa de la mort d'una professora, us ha proposat a vós i heu estat admesa. Tindreu un bon sou.

—Oh! Joan, que sou bo! Senyor! com us heu apiadat d'aquesta pobra dona i d'aquests pobres infants!

—Per això us deia que no us descoratgéssiu. Per denses que sien les tenebres que ens volten, quan ens creiem perduts, Déu aclareix el nostre esperit amb un raig de llum...

J. CIVERA I SORMANI

Notes i comentaris

A París es celebrà un Congrés d'"Equips Socials", institució que agrupa joves de les Facultats i Escoles Superiors, desitjosos de posar-se a disposició dels rectors per a treballar a favor dels obrers, donant conferències, cercles d'estudi i cursos professionals.

En 7 anys que està establerta i està estesa per tota la França, dividida en secions de joves i de senyoretes, compta 167 grups amb 7.000 membres.

Són catòlics fervents i decidits, dels *valents*, com ho demostraren en voler donar començament als treballs del Congrés amb una festa religiosa d'Adoració Nocturna a la gran Basílica de Montmartre.

* * *

En el temple protestant de Jude on the Hill, a Hampstead (Anglaterra), hi han collocat l'estàtua d'un cavall de bronze en memòria dels 375,000 cavalls anglesos que moriren en la gran guerra.

No hi ha com viure molt per veure coses extravagants. Això només faltava dels protestants. Ells, tan amics de desterrar les estàtues dels Sants, admeten les dels cavalls. Es el mateix que els que no volen adorar a Déu i adoren una bèstia, una seba o un atribut dubtós. Es el mateix que els que no accepten l'ascendència divina i accepten la del simi.

Si no ens fessin llàstima, aquesta mena d'anticlericals ens farien riure de bo de bo.

* * *

Anem a donar una de les notícies que la premsa indiferent no dóna als seus lectors. El general Nobile, en acabar el seu viatge al Pol, envià des d'Amèrica, al bisbe de Loreto (Itàlia), el següent missatge: "Em sento feliç en anunciar a S. Illma. que la imatge dels aeronautes (la Verge de Loreto) fou portada volant al Pol Nord, per primera vegada, per una aeronau italiana."

Si les gestes heroiques són portades a cap per catòlics, la premsa *descolorida* calla. Que bé serveixen al diable els seus esclaus d'ara! De vegades es fa tant de mal a l'Església Catòlica callant com calumniant-la. Que aprofitats resulten els deixebles de Voltaire!

El Marquès de Balanzó

Compost el present número ens arriba la nova del traspàs ocorregut en la nit del dimarts al dimecres (exactament el dia 1 de març a les 11'45 de la nit) del nostre venerable amic i estimat collaborador En Llorenç de Balanzó i Pons, Marquès de Balanzó, que solia usar el pseudònim *Vèrax*. Essent impossible dedicar avui l'homenatge degut a la seva memòria, per manca de temps i d'espai, reservem per al número pròxim d'ocupar-nos amb la deguda extensió de la pèrdua dolorosa que experimenten CATALUNYA SOCIAL, i la premsa catòlica així com les lletres pairals, amb la mort del cristià pràctic apòstol de la ploma i de l'escriptor esforçat de nobilíssima escola.

Demanem avui una oració als nostres lectors per l'ànima de l'autor de la *Guia de l'home lliure*, de *Camí*, de *Les Quinze Roses*, per al traductor afortunat de tota la *Divina Comèdia*, autor de tantes notes ràpides i fervents que prodigà en les planes del nostre setmanari i en les d'altres confrares, però principalment en les de CATALUNYA SOCIAL, periòdic al qual professava una amistat, una predilecció, que moltíssim agraïm, i que era corresposta amb efecte i veneració, i que ara ho serà amb la sinceritat de la pregària.

Cristiana vida, cristiana mort. Ha finat, en sa dolorosa i llarga malaltia, confortat moltes vegades amb els Sants Sagraments. L'hàbit de Sant Francesc l'amortallava. Els seus familiars i el R. P. Miquel d'Esplugues que l'assistia en els últims moments, li han sentit dir: "m'adormo amb una son dolça"; i amb aquesta paraula, fent el Nom del Pare, expira, adormint-se en el son felicíssim dels justos.

Al Cel sia l'illustre escriptor, l'ardent propagandista, el noble ciutadà, l'exemplar i coratjós catòlic.

Llibres nous

"La família", segons el dret natural i cristià, pel doctor Isidre Gomà, Arcedià de la metropolitana de Tarragona.

El nostre illustre amic doctor Gomà, Bisbe electe de Tarazona, té un prestigi molt sòlid en el món de les lletres.

En les seves obres es posa de manifest la seva vastíssima cultura. Hi ha catalans que ho són per adopció i altres per naturalesa. El doctor Gomà pertany al darrer grup. És sobri i auster. No cerqueu en ell ampullositats buides i sonores.

En les seves obres tot és substància. La seva qualitat essencial és el seny que caracteritza als nostres grans homes.

S'ha escrit molt sobre la família, però pocs són els que han aconseguit com el doctor Gomà, donar una idea de la seva grandesa i fixar les orientacions que s'han de seguir per a salvar-la de les escomeses d'aquells que voldrien destruir-la.

El doctor Gomà en tota l'obra empra un llenguatge planer per tal que pugui penetrar a totes les llars.

Heus ací una obra que haurien de llegir no solament els joves, sinó també les mares. La llar no solament trontolla perquè els fills s'emancipen de la justa tutela dels pares, sinó perquè aquests moltes vegades obliden la seva missió educativa i en comptes de donar llum donen fum.

Dissortadament no totes les mares es donen compte de la grossa responsabilitat que contreuen, deixant que llurs filles segueixin el camí de la frivolitat.

És admirable el capítol que el doctor Gomà dedica a la mare. Descriu d'una manera magistral els seus drets i els seus deures. És admirable també la descripció que fa de la dignitat de la mare.

Els pares trobaran en el capítol corresponent, consells molt assenyats. Molts són els que coneixen els seus drets, però pocs els que són coneixedors dels seus deures. No tots, dissortadament, tracten l'esposa amb el respecte que es mereix, ni saben afressar als fills el camí de la veritable felicitat.

Els donen carrera o bé un ofici, però no es preocupen de la seva formació moral i espiritual. Arriben a obtenir un títol acadèmic o a excellir en un ofici o en un art, però ni saben ni un borrall de religió; i, com que són febles espiritualment, la més petita escomesa els fa trontollar i cauen a l'abisme de la concuspiscència.

Tots els pares volen que llurs fills siguin rics i savis, però són pocs els que desitgen que siguin forts espiritualment.

Són dignes també d'esment els capítols dedicats als fins del matrimoni i a la defensa de la seva indissolubilitat i els que descriuen els deures i drets dels fills i les relacions de l'Estat i la família.

El doctor Gomà assenyala mestrívolament els enemics externs i interns de la família i acaba fent una descripció de la família ideal.

Tots aquells que estimen la família llegiran amb gust l'obra magnífica del doctor Gomà. Llegint-la detingudament tots apendrem alguna cosa. Està tan ben estructurada i classifica amb tant d'encert les matèries, que cada un dels membres que componen la família, troba en algun dels capítols les ensenyances que li convé recordar o apendre.

No cal dir que l'obra és admirablement escrita i pensada. Un hom després de llegir-la estima més fondament la família, aquesta institució venerable que els homes que mai no han estimat noblement voldrien destruir per a implantar damunt les seves runes unes doctrines contràries a la dignitat humana.

* * *

Cercant a Déu, per Valentí Martí, Prev. Pròleg del Rev. P. Joaquim Serra, de l'Oratori. — Foment de Pietat Catalana. — Preu: 1 pesseta.

Aquests petits llibres fan un gran bé als joves i als fidels en general. S'hi diuen les coses planerament, deixant de banda les terminologies enrevessades que dissimulen la impotència de certs pensadors obscurs, i heus ací que un pensament o una imatge brillant us penetra cor endins com un raig de llum i us adoneu que el camí que seguiu no és el dreturer.

El mal del nostre temps és que no es medita. És tan complexa la vida que vivim gairebé en un estat d'inconsciència.

El llibret interessant i correctament escrit de mossèn Martí, invita al lector a la meditació. És l'elogi més gran que es pot fer d'aquesta obra petita, però lluminosa com un estel. Aconseguir que els homes meditin les veritats eternes és la tasca més noble que es pot imposar un escriptor.

L'argumentació de mossèn Martí és tan sòlida i els exemples emprats són tan convincents, que creiem que la seva obra farà un gran bé a tots aquells que la llegeixin.

L'home ha de conèixer el camí de la veritat, car de res li hauran servit els plaers i les riqueses si perd l'ànima.

L'autor de la dita obreta li afressa el camí perquè pugui trobar a Déu, que és el goig suprem de l'home.

En la primera part posa de manifest els estralls que origina el pecat en la vida de l'home i els problemes que s'han de resoldre en l'ordre espiritual. En la segona es proposa, i ho aconsegueix admirablement, desvetllar l'amor a Jesús i presentar-lo com model i Mestre dels homes.

És, doncs, una obreta interessantíssima que cal difondre entre la nostra joventut que necessita conèixer el camí que mena a Jesucrist.

CIVERA

Un bon llibre és el millor amic. Ens alliçona i eixampla els horitzons del nostre pensament. Un mal llibre és un fals amic. Ens lleva les ales de l'esperit i ens fa terrejar damunt la pols i el fang de la concupiscència.

El que passa

ESPANYA ENDINS

La bona nova de la setmana és la suspensió, després de tants d'anys, de la tramesa del "cupo" de quintes al Marroc. I no solament no s'hi tramet el contingent anyal, sinó que es repatrien forces d'allí encara.

Aquest fet, tan satisfactori, té les seves naturals explicacions. En primer lloc, no hi ha dubte que al Marroc van millorant les coses, i, en segon lloc, la constitució de l'exèrcit voluntari ha permès alleugerir la càrrega a l'exèrcit espanyol, i àdhuc suprimirla. Es clar que l'exèrcit voluntari és car, però no hi ha res car quan es tracta d'afers de sang...

Altrament, l'Alt Comissari del Marroc acaba de fer unes declaracions oficioses que donen molta de llum sobre l'estat actual de coses a l'Africa. Diu així el general Sanjurjo, segons un periòdic madrileny:

"Si bé el seu viatge a Madrid té caràcter particular, com que s'ha dit que en la pròxima primavera s'operarà al Marroc, hem volgut sentir del propi general Sanjurjo alguns detalls relacionats amb la situació d'Africa.

Aquestes operacions, han estat suspeses ara per les pluges.

—Fins aleshores — ha dit — jo romandré al front de l'Alta Comissaria, car no vull deixar al meu successor aquesta herència, perquè és el meu propòsit que la pacificació total en les dues zones, sigui un fet real i positiu.

Fins aleshores, les intervencions militars, seguiran la meritòria tasca d'aproximació.

—Podrà operar només amb les forces que té actualment al Marroc?

—Sí. Me'n sobren. Ara l'enemic no té artilleria, i l'armament és molt reduït, perquè d'ençà que vàrem operar a Alhucemes, portem recollits quaranta mil fusells."

—I de Tànger, què? preguntaran els nostres lectors.

—Doncs de Tànger... *noli me tànger...e!*

ESPANYA ENFORA

El fracàs de Coolidge en l'afer del desarmament bé podia donar-se per descomptat després de la primera prova a la Conferència de Washington.

Tothom s'ha adonat que en tractar-se d'aquest afer ço que es busca per part dels seus promotors és deixar inermes les altres potències, quedant-se ells, ben armats i sense grans dispendis, amos del món. L'època, però, dels imbècils, sembla que s'ha acabat.

Aquests darrers dies al govern de Coolidge se li desfà als dits una enganyifa semblant. Sota pretext de salvaguardar la vida i els béns dels seus súbdits dins la República de Nicaragua, amb motiu de l'estúpida guerra civil que han armat allí els dos partits que es parteixen el domini del país, Coolidge s'està apoderant dels principals punts estratègics de la nació, tractant-la com a país conquistat. Doncs bé: els primers Estats que han protestat d'aquesta política imperialista dels Estats Units, tan desaprensiva, han estat els més petits i dèbils: les minúscules repúbliques de l'Amèrica Central, a les quals van seguint i seguiran les altres, sots pena d'una vergonyosa claudicació parenta de l'esclavatge.

De moments, tal volta se'n riurà Coolidge, però serà el riure del conill.

Per forts que siguin i se sentin els EE. UU., no poden desafiar l'animadversió conjunta de les altres Repúbliques americanes que compten per endavant amb les simpaties del món sencer.

El gest altívol d'Anglaterra enviant un vaixell de guerra a les aigües de Nicaragua sense demanar permís, ha estat una advertència, més que una amenaça, però tant se val. Ja no estan sols allí els ianquis...

Altre dels successos que atreu l'atenció mundial és la nota-ultimàtum dirigida per Anglaterra al govern dels Soviets protestant de les campanyes que fan aquests contra la Gran Bretanya als llocs on aquesta està més exposada a les seves fiblades i en pot rebre més danys, com a la Xina, per exemple.

El govern dels Soviets (i aquestes dues paraules realment s'estranyen de veure's juntes), ha contestat d'una faisó burleta a la severa Nota britànica; de manera que no dóna peu a cap ruptura de relacions i obliga al diàleg, vulgui's o no vulgui's.

Anglaterra se'n veurà un embull d'aquest pèssim negoci. Ha coquetejat amb la Rússia soviètica, va tolerar les seves primeres barrabassades, i ara no es veu amb pit per a recloure-la. Li passarà el mateix que amb Turquia, que, derrotada, destroçada, anorreada quasi, bastà un home de caràcter per a fer-li front a la G. B., derrotada diplomàticament i posar-li definitivament els peus a Mosul i altres indrets.

I els negocis tampoc li van millor a la Gran Bretanya en els països del Sol Ixent. Davant d'ella tots els xinesos es constitueixen en un front únic.

Mal si fa, mal si no fa. Al nostre entendre Anglaterra té perduda la partida en aquelles llunyanes regions d'on treia tantes riqueses.

El bon sentit anglès sabrà treure encara allí profit fins dels més grans contratemps, però el seu prestigi mundial en patirà de valent.

Mentrestant els nostres teòrics germans de Mèxic continuen perseguits com a feres, befats, saquejats, martiritzats, davant d'un món que es diu civilitzat i d'unes potències que fan Societats de Nacions per arranjar la pau i evitar la guerra i no són bones tan sols per a protestar d'aitals horribilíssims crims. Es que els desconeixen?

Es que se'n fan tàcitament solidaris? Aquest sí que seria el crim dels crims i el major afront que registraria la història! Cal esperar que així no sigui.

J.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Noticiari

Espanya

Pel ministeri del Treball, Comerç i Indústria, s'ha dictat una reial ordre en virtut de la qual es concedeix l'aprovació dels terrenys i la qualificació condicional de 62 cases familiars que sollicità en el seu dia la Cooperativa obrera "La Masnouense".

—Entre les Assemblees anyals de les Federacions Catòliques Agràries cal remarcar la de Zamora, l'ànima de la qual ha estat el senyor Bisbe d'aquella diòcesi.

Entre les conclusions votades hi ha les següents, força interessants:

Pignorar blat als socis en les seves paneres.

Acceptar els cinc milions de pessetes que li ofereix el Crèdit Agrícola per a comprar terres i distribuir-les als socis de la Federació.

Demanar la creació d'una Granja Agrícola a Zamora.

Demanar la constitució del Ministeri d'Agricultura.

La vida de la F. C. A. Z. ha estat fecunda i ben ordenada en l'exercici social finit.

—El Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, fa circular un qüestionari als Pòsits, Germandats i Mutualitats i altres entitats interessades en la incorporació al Règim de Retir Obligatori dels treballadors del mar, a fi d'esbrinar el nombre de patrons i obrers marítims i llur classificació legal, i, demés, consultar-los quin dels dos sistemes de lliuraments de quotes es creu preferible, a saber: Primer: Deduir de l'import de la pesca la quantitat necessària per al pagament de les quotes de Retir Obrer, a raó de tres pessetes mensuals, restant-se tal quantitat en fer el repartiment setmanal del producte de la pesca, i considerant aquestes quotes com a despeses generals de la pesca. Segon: Que vagi a càrrec exclusiu del patró el lliurament de les quotes del Retir Obrer, en atenció que, com a patró de la barca i altres efectes, rebi una part proporcional, variable segons les localitats, per raó del capital de la barca i de les xarxes, la qual part rep a més de la que li correspon del seu treball personal, igualment que els altres obrers a sou.

—En complir-se ara el 19 aniversari de la llei fonamental de l'Institut Nacional de Previsió, s'és feta una enquesta sobre la vitalitat d'aquest, la qual es reflecteix en les següents xifres dels afiliats en les assegurances que té establertes l'Institut:

Llibertat subsidiada: 153.889 titulars; Assegurança infantil, 286.182; amb 5.507 mutualitats; Retir obrer obligatori, 2.435.215; Règim de millores, 13.732.

Encara que la producció en massa dels beneficis d'aquest règim no ha començat encara, heus aquí algunes xifres que expressen els beneficis que va anticipant:

Pagat per dots infantils: 321.547.07 pessetes; ídem per pensions de llibertat subsidiada, 923.626'58 pessetes; pensions d'invalidesa, 21.115.13; subsidis de maternitat, 1.147.900. Pagat als afiliats al retir obrer obligatori que han complert els 65 anys, de 1922 a 1924: 1.319.150 pessetes, i continuant ço que l'última xifra significa el Consell de l'Institut acaba d'acordar una bonificació de 400 pessetes a cada un dels afiliats al règim que han complert els 65 anys en 1925 i visquin el 27 de febrer de 1927.

—L'Assemblea Remolatxera de Madrid ha acordat la convocatòria i celebració d'una conferència nacional del sucre, integrada per productors i fabricants; ratificar les peticions anteriorment formulades, sobre la creació d'una junta arbitral, demanant que hi tingui un lloc el Consell de l'Economia, i nomenar una comissió encarregada de redactar les bases per les quals ha de regir-se la dita Junta.

Cal felicitar-se d'aquest corrent d'harmonia en elements en aparença antagònics..

—La Direcció del Treball ha començat l'Estadística de l'atur involuntari.

També s'ocupa del règim de les hores de treball extraordinari. Molta feïna a fer té la D. T. I., i de mal fer.

Estranger

La campanya en pro de la premsa catòlica feta als Estats Units sota els auspicis de l'Episcopat, ha dat resultats esplèndids. Passen de tres centes mil les subscripcions noves obtingudes per als periòdics catòlics.

—A França augmenta la preocupació per la baixa de la natalitat. Tota la premsa reflecteix aquesta inquietud per l'esdevenidor nacional, sobretot tenint al voltant de les seves fronteres nacions poc amigues, rivals, tan prolífiques com tothom sap, i verament poderoses.

—A les queixes dels concurrents als cinemes i teatres per les immoralitats que hi regnen, el govern ianqui ha contestat preparant una censura rigorosa que eviti aquest abús.

En vista d'això les Empreses han demanat que se les permeti posar la censura a elles mateixes, amb la seguretat que compliran degudament.

Si nosaltres fóssim govern als Estats Units, no donaríem pas crèdit a les empreses pecadores.

—El govern portuguès projecta establir el descans dominical per a la premsa.

—Al Canadà van a esmerçar-se trenta milions de pessetes per a comprar terres i distribuir-les entre els immigrants.

—No s'ha fet esperar a França la reacció catòlica enfront de la rebellió de Maurras-Daudet.

Entre moltes altres personalitats i entitats que han protestat contra d'ella adherint-se, al mateix temps, incondicionalment al Papa, es compta el prestigiós Institut Catòlic de Toulouse amb un formós Missatge que ha emplenat de consol a Pius XI.

—La República de Guatemala expulsa als comunistes d'acció. Però mentre les doctrines comunistes tinguin allí franquia...

—L'alta Església evangèlica protestant d'Alemanya va adoptant la litúrgia catòlica i treballa en la restauració de la confessió auricular i de la vida monàstica. Es un moviment parell al que ja portem registrat de l'Església Anglicana.

Els nens el prenen amb gran fruició

Xocolata SOLER

a la vainilla, ametllada, amb canyella i sense.

Sà, nutritiu i de fàcil digestió.

Classes molt recomanables per a famílies, col·legis, hotels, comunitats, etz.

Nostres xocolates es distingeixen per sa puresa i gust exquisit.

Es fan cuites especials a gust del client.

Demani llista de classes i preus.

Casa establerta a l'any 1886 - Sant Andreu, 244 : Barcelona

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals

pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	**200 ptes.**
Paper fil	**60 »**
Paper verjurat (amb rotllgadura) .	**30 »**

Prospectes i subscripcions: **MONESTIR DE MONTSERRAT**

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'exits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

OBRES DE

J. Civera i Sormani

Sota els ulls clars de Madona Pobresa

(novel·la franciscana) **Preu: 4 ptes.**

Les abelles del jardí de la Reina i altres contes

Preu: 4 ptes.

Aquest llibre de contes que ha estat tan elogiat per la crítica, és el millor present que podeu fer als infants.

Aquestes obres les trobareu en totes les bones llibreries

Companyia Transatlàntica

VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RÁPID / DIRECTE } Espanya-Nova York
9 Expedicions a l'any.

RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 Expedicions a l'any

EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
14 Expedicions a l'any.

LINEA: Mediterrani-Cuba-Mèxic-Nova Orleans
14 Expedicions a l'any.

" Mediterrani, Costa Firme i Pacific
11 Expedicions a l'any.

" Mediterrani a Fernando Póo
12 Expedicions a l'any.

" a Filipines
3 Expedicions a l'any.

Servei tipus Gran Hotel - T. S. F. - Radiotelefonia - Orquestra - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia en els principals ports d'Espanya. A Barcelona oficines de la Companyia: Plaça Medinacelli, 8

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 157.